

จดหมายข่าว

สขร.

ปีที่ 8 ฉบับที่ 26 เดือนเมษายน - มิถุนายน 2549

เปิดเผยเป็นหลัก

ปกปิดเป็นข้อยกเว้น

www.oic.go.th

นำมาบอก 2

การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเวเบpsilonพู่พวย

บทความพิเศษ

การเปิดเผยข้อมูลจัดซื้อจัดจ้างผ่านเว็บไซต์ 3

ตัวชี้วัดความโปร่งใส 5

ถาม-ตอบกฎหมายข้อมูลข่าวสาร 6

เรื่องอุทธรณ์

คำวินิจฉัย ที่ สค 147/2548 7

อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับหนังสือร้องเรียน

คำวินิจฉัย ที่ สค 149/2548 8

อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง
ระบบกำจัดขยะมูลฝอย

คำวินิจฉัย ที่ สค 151/2548 9

อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียน
อันเป็นเหตุให้ถูกย้าย

บอกเล่าทั่วโลก 11

การเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับเวชระเบียนผู้ป่วย

ในการสัมมนาทางวิชาการเกี่ยวกับ พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 กรณีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเวชระเบียนผู้ป่วย เมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2549 ณ โรงแรมบางกอกพาเลส กรุงเทพมหานคร ได้มีการนำเสนอความเห็นทางวิชาการเกี่ยวกับสิทธิตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารฯ ซึ่งเป็นกรณีสืบเนื่องจากที่ผู้ป่วยเข้าไปรักษา ณ สถานพยาบาลของรัฐ แล้วต่อมาเสียชีวิตหรือเจ็บป่วยเพิ่มขึ้น จึงเป็นข้อสงสัยว่าอาจเนื่องมาจากการรักษาพยาบาลที่ไม่ถูกต้องของแพทย์หรือสถานพยาบาล ซึ่งเมื่อผู้เกี่ยวข้องร้องขอตรวจดูหรือสำเนาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเวชระเบียนผู้ป่วยก็ได้รับการปฏิเสธ เป็นเหตุให้เกิดประเด็นพิพาทในสังคมตามข่าวที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์

ต่อมาประธานเครือข่ายผู้เสียหายทางการแพทย์ได้ร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (กขร.) ให้มีการออกระเบียบเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลในเวชระเบียน กขร. จึงให้จัดการประชุมสัมมนาผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อหาแนวทางที่เหมาะสม ซึ่งจากการสัมมนาดังกล่าวข้างต้น สรุปความเห็นได้ ดังนี้

1. ข้อมูลที่เป็นข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ป่วยโดยตรง ควรเปิดเผยได้
2. ข้อมูลที่เป็นความเห็นทางการแพทย์ ยังเป็นปัญหาว่าควรเปิดเผยทั้งหมดหรือเฉพาะบางส่วน ซึ่งจะต้องมีการหารือในรายละเอียดร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอีกครั้งหนึ่ง
3. ข้อมูลที่เกี่ยวกับบุคคลที่สาม ไม่ควรเปิดเผย
4. ในการพิจารณาว่าข้อมูลใดควรเปิดเผยหรือไม่เปิดเผยเพียงใด ควรมีองค์กรกลางขึ้นมาพิจารณาเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมทั้งกับแพทย์และผู้เสียหาย

บรรณาธิการ

สขร. เป็นหน่วยงานวิชาการและธุรการของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ มีหน้าที่ในการส่งเสริมและเผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

การเปิดเผยข้อมูลจัดซื้อจัดจ้างผ่านเว็บไซต์

ส่วนนโยบายและวิเคราะห์

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 เป็นกฎหมายที่รับรองสิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชน โดยมีบทบัญญัติที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ที่จะต้องเปิดเผยข้อมูลข่าวสารในครอบครองแก่ประชาชน โดยการนำข้อมูลบางส่วน ได้แก่ โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานไปประกาศในราชกิจจานุเบกษา การจัดข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับแผนงาน โครงการงบประมาณ และผลการพิจารณาในเรื่องสำคัญไปจัดไว้ให้ประชาชนตรวจสอบด้วยตนเอง และการจัดข้อมูลให้ตามคำร้องขอของประชาชนเป็นการเฉพาะเรื่องเฉพาะราย

ในบรรดาเอกสารที่หน่วยงานต้องจัดเอาไว้ให้ประชาชนตรวจสอบได้ด้วยตนเอง คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้มีประกาศ เมื่อวันที่ 21 ตุลาคม 2542 กำหนดให้ประกาศการประกวดราคาและสอบราคาเป็นข้อมูลข่าวสารที่ต้องจัดไว้ให้ประชาชนตรวจสอบได้ และได้มีประกาศเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2543 กำหนดให้หน่วยงานของรัฐจัดทำสรุปผลการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างรายเดือนไว้ให้ประชาชนสามารถตรวจสอบได้ด้วย

ในการรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี 2547 ต่อคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2547 คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้พิจารณาเห็นว่าเพื่อเป็นการเร่งรัดการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐ จึงได้เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อกำหนดให้หน่วยงานของรัฐดำเนินนโยบายสำคัญที่ต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้

1. กำหนดมาตรการให้ทุกหน่วยงานของรัฐให้บริการข้อมูลข่าวสารต่างๆ แก่ประชาชนด้วยความรวดเร็ว
2. กำหนดให้หน่วยงานที่มีเว็บไซต์นำข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประกาศการประกวดราคาและสอบราคา รวมทั้งผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างในรอบเดือนเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงานอีกทางหนึ่ง
3. ให้หน่วยงานของรัฐถือเป็นนโยบายสำคัญที่จะต้องส่งเสริมให้มีการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารฯ อย่างเคร่งครัด โดยเน้นการฝึกอบรมให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่เพื่อให้สามารถให้บริการข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวอย่างหน้าเว็บเพจข่าวประกวดราคาของหน่วยงานราชการต่างๆ

และเพื่อให้การเร่งรัดและติดตามผลการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่งการดำเนินการเผยแพร่ข้อมูลทางเว็บไซต์ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจึงได้ขอความร่วมมือจากหน่วยงานของรัฐทุกแห่งให้รายงานผลการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการกำหนดให้หน่วยงานของรัฐนำข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประกาศการประกวดราคาและสอบราคา รวมทั้งผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างในรอบเดือนเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงาน ให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเพื่อรายงานคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้ส่งแบบรายงานให้หน่วยงานต่างๆ จำนวน 290 หน่วยงาน โดยข้อมูล ณ เดือนพฤษภาคม 2548 มีหน่วยงานที่รายงานเข้ามา จำนวน 226 หน่วยงาน (ร้อยละ 77.93) จากแบบรายงานที่ได้รับการตอบกลับ สามารถสรุปการรายงานผลได้ ดังนี้

1. จำนวนหน่วยงานที่มีและไม่มีเว็บไซต์ของหน่วยงาน
 - (1) หน่วยงานที่มีเว็บไซต์ จำนวน 220 หน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ 97.35
 - (2) หน่วยงานที่ไม่มีเว็บไซต์ จำนวน 3 หน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ 1.33
2. จำนวนหน่วยงานที่นำข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประกาศการประกวดราคาและสอบราคา รวมทั้งผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างในรอบเดือน เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงาน
 - (1) ดำเนินการแล้ว จำนวน 186 หน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ 82.30
 - (2) ยังไม่ได้ดำเนินการ จำนวน 37 หน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ 16.37
3. สำหรับเหตุผลหรือปัญหาอุปสรรคที่หน่วยงานยังไม่ได้ดำเนินการ สามารถสรุปเรื่องที่สำคัญๆ ได้ดังนี้
 - (1) หน่วยงานยังไม่มีเว็บไซต์ของหน่วยงาน จำนวนร้อยละ 8.10
 - (2) ขาดบุคลากรที่มีความสามารถในการจัดทำเว็บไซต์ จำนวนร้อยละ 8.10
 - (3) หน่วยงานไม่มีประกาศการประกวดราคาและสอบราคาและการจัดซื้อจัดจ้าง จำนวนร้อยละ 56.76
 - (4) อยู่ระหว่างดำเนินการ/ปรับปรุงเว็บไซต์ จำนวนร้อยละ 16.22
 - (5) กรณีอื่นๆ เช่น ได้มีการเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์อื่นแล้ว ไม่มีการจัดซื้อจัดจ้างในรอบเดือน ยังไม่ได้ดำเนินการ ฐานข้อมูลมีปัญหา ดัดขัดในเรื่องระเบียบที่อยู่ระหว่างการแก้ไขระเบียบปัญหาด้านงบประมาณ/ปัญหาระบบ/อุปกรณ์ เป็นต้น จำนวนร้อยละ 10.81

จากข้อมูลดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการพิจารณาแล้วเห็นว่า หน่วยงานส่วนใหญ่มีการจัดทำเว็บไซต์ของหน่วยงาน ซึ่งมีถึงร้อยละ 97.35 และมีหน่วยงานที่ได้รายงานว่าได้นำข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประกาศการประกวดราคาและสอบราคา รวมทั้งผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างในรอบเดือนเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงาน ซึ่งมีถึงร้อยละ 82.30 อย่างไรก็ตาม ปัญหาอุปสรรคที่หน่วยงานตอบว่า ยังไม่ได้ดำเนินการมีเพียงร้อยละ 16.81 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า หน่วยงานของรัฐส่วนใหญ่ได้ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวเป็นอย่างดี

โดยที่พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารฯ เป็นกฎหมายที่ประกาศใช้มาเป็นเวลา 8 ปีแล้ว หน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐจึงควรจะได้มีการศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักและหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย ขณะเดียวกันการให้ความรู้ความเข้าใจในการใช้สิทธิตามกฎหมายของภาคประชาชนก็ต้องดำเนินการควบคู่กันไป เพื่อให้กฎหมายข้อมูลข่าวสารฯ เป็นกลไกสำคัญในการตรวจสอบภาครัฐเพื่อให้เกิดระบบราชการที่ “โปร่งใส” ในที่สุด

ตัวชี้วัดความโปร่งใส

นคร เสรีรักษ์ (1)

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ใช้บังคับมาถึงวันนี้ 8 ปีเศษแล้ว เป็นกฎหมายที่ได้รับความสนใจและยอมรับกันว่าเป็นกฎหมายที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมและสาธารณะอย่างกว้างขวาง

ขณะเดียวกันก็ส่งผลกระทบต่อระบบราชการไทย ที่ต้องปรับตัวให้เข้ากับบทบัญญัติของกฎหมายซึ่งกำหนดให้ “หน่วยงานของรัฐ” มีหน้าที่ “เปิดเผย” ข้อมูลข่าวสารของทางราชการต่อประชาชน และต้องปฏิบัติงานด้วยความรอบคอบและโปร่งใสมากขึ้น เพราะเอกสารต่างๆ อาจถูกตรวจสอบได้ตลอดเวลา

กฎหมายข้อมูลข่าวสารฯ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐจัดข้อมูลบางประเภท เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับแผนงาน โครงการ งบประมาณ ผลการพิจารณาหรือคำวินิจฉัยสำคัญของประชาชน และข้อมูลที่หน่วยงานต้องจัดเตรียมเอาไว้ให้ตรวจดูได้ตลอดเวลา และต่อมาได้กำหนดเพิ่มเติมให้จัดทำสรุปการจัดซื้อจัดจ้างเอาไว้เป็นประจำทุกเดือน

และเพื่อให้สอดคล้องต่อการพัฒนาการของสังคมที่อยู่ในยุคแห่งสังคมสารสนเทศและเทคโนโลยีการสื่อสาร คณะรัฐมนตรีจึงได้มีมติกำหนดให้นำข้อมูลดังกล่าวไปเผยแพร่ทางเว็บไซต์ของหน่วยงานด้วย

อย่างไรก็ตาม จนถึงวันนี้หน่วยงานของรัฐหลายแห่ง อาจจะยังไม่ได้ปฏิบัติตามถูกต้องครบถ้วนตามมาตรฐานของกฎหมาย คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจึงได้เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อกำหนดให้นำเรื่องการจัดระบบและการดำเนินการเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร และการสนับสนุนส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นหนึ่งในตัวชี้วัดประสิทธิภาพของหน่วยงานของรัฐทุกแห่ง

สำหรับเหตุผลในการดำเนินการเรื่องนี้ เนื่องจากการปฏิรูประบบราชการได้มีการกำหนดตัวชี้วัดประสิทธิภาพของหน่วยงานของรัฐ โดยมีการประเมินผลและให้คะแนนตามตัวชี้วัดที่กำหนด ประกอบกับมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2547 ที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐนำข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประกาศ ประกวดราคาและสอบราคา รวมทั้งผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างในรอบเดือนเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน ซึ่งเป็นมติคณะรัฐมนตรีที่มีส่วนสำคัญในการสนับสนุนเรื่องกระบวนการบริหารที่โปร่งใสตรวจสอบได้ของหน่วยงานต่างๆ ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว มีผลเป็นรูปธรรม มีประสิทธิภาพ และเพื่อเป็นการตอบสนองต่อนโยบายของรัฐบาลที่มุ่งเน้นให้การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานต่างๆ ของรัฐให้เป็นไปด้วยความโปร่งใสและตรวจสอบได้ จึงให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ นำมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว รวมทั้งการนำเรื่องความโปร่งใส เรื่องการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร และเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นหนึ่งในตัวชี้วัดประสิทธิภาพของหน่วยงานของรัฐทุกแห่ง ตั้งแต่ปี 2550 เป็นต้นไป โดยคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการและสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการจะได้กำหนดรายละเอียดของตัวชี้วัดนี้ต่อไป

คณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบแนวทางดำเนินการเพื่อให้หน่วยงานของรัฐทุกแห่งถือเป็นนโยบายสำคัญที่จะต้องถือปฏิบัติ ในการประชุม ครม. เมื่อวันที่ 11 เมษายน 2549 แล้ว เป็นอันว่าหน่วยงานของรัฐทุกแห่งเตรียมการดำเนินการตามตัวชี้วัดตัวล่าสุดได้ตั้งแต่บัดนี้

(1) ผู้อำนวยการส่วนนโยบายและวิเคราะห์

ถาม-ตอบ กฎหมายข้อมูลข่าวสาร

คำถาม-คำตอบที่ปรากฏในคอลัมน์นี้ ส่วนใหญ่เป็นคำถาม-คำตอบที่ได้จากการอบรม/สัมมนาเกี่ยวกับ พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารฯ ที่สำนักงานฯ จัดขึ้นในจังหวัดต่างๆ ซึ่งเห็นว่า จะเป็นประโยชน์ต่อท่านผู้อ่าน จึงได้นำมาบอกกล่าวกันต่อไป

คำถาม : บริษัทประกันต่างๆ สามารถขอข้อมูลส่วนบุคคลของผู้เอาประกันจากหน่วยงานของรัฐที่ดูแลข้อมูลได้หรือไม่

คำตอบ : ไม่ได้ ถ้าเจ้าของข้อมูลไม่ให้ความยินยอม และจะให้ได้ ถ้าในกรณีที่มีข้อสัญญาที่ระบุว่า ผู้เอาประกันยินยอมให้ผู้รับประกัน (บริษัทประกันฯ) ตรวจสอบข้อมูลต่างๆ ของผู้เอาประกันได้ ซึ่งถือเป็นคำยินยอมล่วงหน้า ตามมาตรา 24 แห่ง พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารฯ ที่กำหนดว่า หน่วยงานของรัฐจะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ในความควบคุมดูแลของตนต่อหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นหรือผู้อื่น โดยปราศจากความยินยอมเป็นหนังสือจากเจ้าของข้อมูลที่ให้ไว้ล่วงหน้าหรือในขณะนั้นมิได้ ทั้งนี้ ขออย่าว่าเจ้าหน้าที่ที่ดูแลข้อมูลจะต้องขอธุรกรรมจริง เพราะถ้าเป็นสำเนาอาจเปลี่ยนแปลงข้อความหรือปลอมแปลงลายมือชื่อได้

คำถาม : ขอดูวิธีคิดคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของ อบต. ได้หรือไม่

คำตอบ : คณะรัฐมนตรีเคยมีมติให้ต้องนำราคากลางมาใส่ไว้ในประกาศประกวดราคาหรือสอบราคา ส่วนวิธีคำนวณราคากลาง หากมีผู้สนใจก็สามารถขอจากหน่วยงานเจ้าของเรื่องได้

คำถาม : ถ้าทนายความของเจ้าหนี้ ขอข้อมูลเกี่ยวกับทรัพย์สินของลูกค้านี้ ต้องมีเอกสารจากศาลประกอบคำขอด้วยหรือไม่

คำตอบ : การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของลูกค้านี้ เมื่อประมาณปี 2542 เคยมีคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารว่า ถ้าคดีถึงที่สุดแล้ว และศาลมีคำพิพากษาแล้ว เจ้าหนี้ตามคำพิพากษสามารถไปสืบหาสอบถามถึงทรัพย์สินของลูกค้านี้จากหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินของลูกค้านี้ได้ อย่างไรก็ตาม เมื่อปี 2547 คณะกรรมการวินิจฉัยฯ ก็เคยมีคำวินิจฉัยไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารในกรณีที่เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาไปขอทราบข้อมูลส่งเงินประกันสังคมของลูกค้านี้จากสำนักงานประกันสังคมเพื่อประโยชน์ในการบังคับชำระหนี้ เนื่องจากคณะกรรมการวินิจฉัยฯ เห็นว่า หากเจ้าหนี้ได้รับข้อมูลไปอาจทำให้นายจ้างและลูกจ้างขาดความเชื่อถือต่อระบบประกันสังคม และอาจทำให้สำนักงานประกันสังคมไม่สามารถดำเนินงานได้ตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายประกันสังคมกำหนดไว้ ประกอบกับจะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลของผู้อื่นโดยไม่สมควร

ดำวินิจฉัย ที่ สด 147/2548

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับ
หนังสือร้องเรียน

ผู้อุทธรณ์

นายจรัสฯ

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

สาเหตุที่อุทธรณ์

ผู้อุทธรณ์ซึ่งมีภูมิลำเนาในเขตตำบลโป่ง อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี มีหนังสือถึง
นายอำเภอบางละมุง ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับหนังสือร้องเรียนการบริหารงานขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลโป่ง

เหตุผลในการปฏิเสธ

หน่วยงานปฏิเสธโดยให้เหตุผลว่า ได้ตรวจสอบหนังสือร้องเรียนแล้วปรากฏว่าผู้ร้องเรียน
ไม่ได้ระบุชื่อผู้ใดเป็นผู้เรียกหรือเก็บผลประโยชน์ พิจารณาแล้วเห็นว่าไม่สามารถดำเนินการให้ได้
ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

การพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาเห็นว่า หนังสือร้องเรียนดังกล่าวเป็นการร้องเรียนให้
ตรวจสอบการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโป่ง การเปิดเผยข้อความในหนังสือร้องเรียน
ไม่มีเหตุที่จะก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใด ตามมาตรา 15 (4)
หรือจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ ตามมาตรา
15 (2) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 อีกทั้ง ปรากฏว่า ผู้อุทธรณ์ได้
รับสำเนาหนังสือร้องเรียนไปแล้วโดยมีการปกปิดชื่อผู้ร้องเรียน จึงเห็นสมควรให้เปิดเผย

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าข้อร้องเรียนจะมีส่วนเกี่ยวข้องกับข้อมูลที่อยู่ข้างแต่ก็ไม่ถึงกับทำให้
ผู้อุทธรณ์ได้รับความเสียหายต่อชื่อเสียง เกียรติยศ หรือสิทธิอื่นใด และไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่า
หากผู้อุทธรณ์มิได้ทราบชื่อผู้ร้องเรียนแล้วจะไม่สามารถปกป้องสิทธิของตนอย่างไร ในทางกลับกัน
การเปิดเผยชื่อผู้ร้องเรียนอาจกระทบต่อความปลอดภัยของผู้ร้องเรียน ตามมาตรา 15 (5) หรือ
ทำให้ประชาชนไม่กล้าร้องเรียนหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ปฏิบัติมิชอบ เนื่องจากเกรงว่า
จะถูกเปิดเผยชื่ออันจะทำให้ตนได้รับอันตราย ซึ่งจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพ
หรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ ตามมาตรา 15 (2) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของ
ราชการ พ.ศ. 2540 จึงเห็นควรมิให้เปิดเผยชื่อผู้ร้องเรียน

มติคณะกรรมการวินิจฉัยฯ

ให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ โดยให้ลบ ตัดทอน หรือทำด้วยประการอื่นใดที่
ไม่เป็นการเปิดเผยชื่อ ลายมือชื่อ ตำแหน่ง รวมทั้งข้อความอื่นใดที่อาจแสดงให้เห็นถึงตัวผู้ร้องเรียนได้

ดำวินิจฉัย ที่ สด 149/2548

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างระบบกำจัดขยะมูลฝอย

ผู้อุทธรณ์

บริษัทวิวดอยฯ

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

เทศบาลเมืองอุดรดิตถ์

สาเหตุที่อุทธรณ์

ผู้อุทธรณ์ มีหนังสือถึงเทศบาลเมืองอุดรดิตถ์ ขอข้อมูลข่าวสารจำนวน 9 รายการ ได้แก่ 1. สัญญาจ้างพร้อมเอกสารแนบท้ายสัญญาและบันทึกต่อท้ายสัญญา 2. รายงานการประชุมคณะกรรมการตรวจการจ้างฯ 3. รายงานการควบคุมการก่อสร้าง 4. หนังสือส่งงวดงาน หนังสือขอสงวนสิทธิขยายระยะเวลาในการก่อสร้างทุกฉบับ 5. ใบตรวจรับงานจ้างของเทศบาลฯ 6. หนังสือแจ้งขอสงวนสิทธิในการขยายเวลาในการทำงาน หนังสือการส่งแผนงานก่อสร้าง 7. หนังสืออนุมัติเปลี่ยนแปลงแบบก่อสร้าง 8. แบบการก่อสร้างบ่อกักเก็บน้ำผิวดิน และ 9. หนังสือที่เกี่ยวข้องกับการก่อสร้างทุกฉบับ

เหตุผลในการปฏิเสธ

เทศบาลเมืองอุดรดิตถ์ปฏิเสธการเปิดเผยรายการที่ 2 3 และ 5 โดยให้เหตุผลว่าเป็นความเห็นหรือคำแนะนำภายในหน่วยงานตามมาตรา 15 (3) แห่ง พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

การพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารรายการที่ 2 3 และ 5 เป็นข้อมูลข่าวสารของราชการที่อยู่ในความครอบครองของเทศบาลฯ การเปิดเผยไม่มีผลกระทบหรือไม่เป็นอุปสรรคในการจัดซื้อจัดจ้าง เพราะกระบวนการในการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างเป็นที่ยุติแล้ว และข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเป็นข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐ ซึ่งต้องโปร่งใสตรวจสอบได้

มติคณะกรรมการวินิจฉัยฯ

ให้เทศบาลฯ เปิดเผยข้อมูลข่าวสารทั้ง 3 รายการ ให้แก่ผู้อุทธรณ์ตามที่ขอ

23 ธันวาคม 2548

ดำวินิจฉัย ที่ สด 151/2548

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับ
เรื่องร้องเรียนอันเป็นเหตุให้ถูกย้าย

ผู้อุทธรณ์

นางแดงอ่อนฯ นายสุรศักดิ์ฯ และนางสาวเพลินจิตฯ

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 2

สาเหตุที่อุทธรณ์

ผู้อุทธรณ์ทั้งสามรายเป็นข้าราชการครู ตำแหน่งครู คศ.2 ได้รับคำสั่งย้ายจากโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ไปดำรงตำแหน่งที่ใหม่คือ นางแดงอ่อนฯ และนางสาวเพลินจิตฯ ย้ายไปโรงเรียนหนองหลวงศึกษา อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร ส่วนนายสุรศักดิ์ฯ ย้ายไปโรงเรียนโคกสีวิทยาสรรค์ อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร เนื่องจากมีผู้ทำหนังสือร้องเรียนว่ามีพฤติกรรมไม่เหมาะสม ผู้อุทธรณ์เห็นว่า ตนไม่ได้รับความเป็นธรรม จึงมีความประสงค์ขอทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับหนังสือร้องเรียน

เหตุผลในการปฏิเสธ

หน่วยงานปฏิเสธโดยให้เหตุผลว่า เอกสารที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอ ขณะนี้ยังอยู่ในขั้นตอนการดำเนินการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 2 เป็นไปตามมาตรา 15 (2) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 บางรายการที่ไม่สามารถให้รายละเอียดได้ คือ รายการที่ 1 หนังสือร้องเรียนที่กล่าวอ้างนั้น ในขณะนี้ยังอยู่ในขั้นตอนการดำเนินการของคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง โดยให้ผู้อุทธรณ์ยื่นขอต่อคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงขณะออกไปดำเนินการ รายการที่ 4 ไม่สามารถที่จะดำเนินการให้ได้เพราะต้องให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องดำเนินการขอด้วยตนเอง

การพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาเห็นว่า มีข้อมูลข่าวสารให้พิจารณาอุทธรณ์ 2 รายการ คือ

1) หนังสือร้องเรียนผู้อุทธรณ์ของบุคคลภายนอกโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นการให้ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมของครูแก่ทางราชการที่ผู้ให้ข้อมูลไม่ประสงค์จะให้เปิดเผยชื่อ ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวมีผลกระทบต่อผู้อุทธรณ์โดยตรง ผู้อุทธรณ์จึงมีสิทธิได้ทราบเพื่อใช้โต้แย้งประเด็นข้อกล่าวหาได้อย่างถูกต้อง เว้นแต่ชื่อหรือข้อความที่อาจทำให้รู้ตัวผู้ร้องเรียน และข้อความที่ไม่เกี่ยวข้องกับผู้อุทธรณ์สมควรปกปิดไว้เพื่อให้ผู้ร้องเรียนได้รับผลกระทบ

2) หนังสือรายงานของนายประทวนฯ ขณะดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา ภาคตะวันออกเจียงเหนือ เป็นคำแนะนำภายในหน่วยงานเพื่อประโยชน์ของผู้บังคับบัญชาในการใช้ดุลพินิจสั่งให้ย้ายข้าราชการครูอื่นเป็นขั้นตอนการบริหารงานตามปกติของหน่วยงาน เมื่อผู้อุทธรณ์ร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชาในกรณีที่ถูกย้าย ผู้บังคับบัญชาก็ได้ตรวจสอบแล้วเห็นว่าการย้ายเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดและได้สรุปแจ้งเหตุผลการย้ายให้ผู้อุทธรณ์ทราบแล้ว ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวจึงไม่ต้องเปิดเผยให้ผู้อุทธรณ์ทราบตามมาตรา 15 (2) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

มติคณะกรรมการวินิจฉัยฯ

ให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารหนังสือร้องเรียนผู้อุทธรณ์ของบุคคลภายนอกโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา ภาคตะวันออกเจียงเหนือ โดยให้ปิดชื่อหรือข้อความที่อาจทำให้รู้ตัวผู้ร้องเรียน และข้อความที่ไม่เกี่ยวข้องกับผู้อุทธรณ์ ส่วนหนังสือรายงานของนายประทวนฯ ที่รายงานพฤติการณ์ของผู้อุทธรณ์ไปยังผู้บังคับบัญชาให้ยกอุทธรณ์

27 ธันวาคม 2548

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
จัดสัมมนา พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540
กรณีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเวชระเบียนผู้ป่วย
เมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2549 ณ โรงแรมบางกอกพาเลส
กรุงเทพมหานคร

พระราชบัญญัติ ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540

เป็นกฎหมายของประชาชนทุกคน เพื่อคุ้มครองสิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชน และสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบกระบวนการทำงานของระบบราชการให้มีความโปร่งใส และมีประสิทธิภาพมากขึ้น

คณะที่ปรึกษา

นายชั่งทอง โอภาสศิริวิทย์
ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี
นางวนิดา สักการโกศล
ผอ.สนง.คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
นายนคร เสรีรักษ์
ผอ.ส่วนนโยบายและวิเคราะห์
พ.ต.ท. วรทัต วิเชียรสรรค์
ผอ.ส่วนดำเนินการเรื่องร้องเรียนและตอบข้อหารือ
นายเยี่ยมศักดิ์ คุ้มอินทร์
ผอ.ส่วนงานวินิจฉัยอุทธรณ์
นางภัคพิชา จันทศิริ
ผอ.ส่วนส่งเสริมและเผยแพร่สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสาร
นางสาวปณิศา เหลืองวรเมต
หัวหน้ากลุ่มงานพัฒนาระบบสารสนเทศ
นายศักดิ์ดา สุทธิโคตร
หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป

บรรณาธิการ

นางภัคพิชา จันทศิริ

คณะทำงาน

นางสาววันดี เรืองงาม
นายภูวเดช เลี้ยงรักษา

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. 10300
โทร. 0 2281 8552 - 3 โทรสาร 0 2281 8543
www.oic.go.th

เล่มที่ ๑

ส่ง

